

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**Освітньо-професійна програма
Менеджмент і бізнес-адміністрування
зі спеціальності 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування
на першому (бакалаврському) рівні**

Затверджено Вченою Радою ХДАК
Протокол № 6 від 01.02.2019 р.

Голова Вченої Ради
Ректор ХДАК

_____ В.М. Шейко

Освітня програма
вводиться в дію
з 02 вересня 2019 року

Харків - 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

Менеджмент і бізнес-адміністрування

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	073 Менеджмент Бакалавр з менеджменту, менеджер-адміністратор
КВАЛІФІКАЦІЯ	
Спеціалізація	Менеджмент і бізнес-адміністрування

Розробники програми:

1. Дегтяр А. О. - завідувач кафедри менеджменту і адміністрування, доктор наук з державного управління, професор, керівник проектної групи (гарант освітньої програми);
2. Губарєв О. О. - кандидат економічних наук, доцент;
3. Пшинка Г.В. – кандидат філософських наук, доцент.

ВНЕСЕНО

Кафедрою менеджменту і адміністрування
Протокол № 8 від 23.01.2019 р.

Завідувач кафедри

А.О. Дегтяр

ПОГОДЖЕНО

Рада факультету управління та бізнесу
Протокол № 7 від 25.01.2019 р.
Голова ради факультету

В.Ю. Степанов

Перший проректор

Ю.І. Лошков

ЗМІСТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Преамбула
2. Загальна характеристика
3. Обсяг програми у ЄКТС
4. Перелік компетентностей випускника
5. Результати навчання
6. Форми атестації здобувачів вищої освіти
7. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
8. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності), перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма
9. Матриця співвідношення результатів навчання та компетентностей
10. Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за циклами підготовки. Перелік навчальних дисциплін освітньо-професійної програми за циклами
11. Анотації навчальних дисциплін
12. Навчальні дисципліни, що виносяться на державну атестацію магістрів за спеціальністю 073 «Менеджмент»

I. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма (ОПП), як тимчасовий документ до введення стандартів вищої освіти для підготовки здобувачів вищої освіти на 1 рівні — бакалаврському за спеціальністю 073 Менеджмент містить 240 кредитів, обсяг, необхідний для здобуття відповідного рівня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти; сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОПП розроблено членами проектної групи у складі:

Дегтяра Андрія Олеговича - доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри менеджменту і адміністрування, керівника проектної групи;

Губарева Олександра Олеговича - кандидата економічних наук, доцента, члена проектної групи;

Пшинка Ганни Василівни – кандидата філософських наук, доцента, члена проектної групи.

Затверджено Вченою Радою Харківської державної академії культури: протокол № 6 від «01» лютого 2019 року.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь, що присвоюється	Бакалавр
Назва галузі знань	07 «Управління та адміністрування»
Назва спеціальності	073 «Менеджмент»
Форма (и) навчання	Очна (денна) / заочна
Кваліфікація	в Бакалавр з менеджменту, менеджер-адміністратор
Опис предметної області	<p>Об'єктом вивчення є менеджмент і бізнес-адміністрування в організаціях та їх підрозділах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері менеджменту і бізнес-адміністрування на засадах оволодіння системою компетентностей. Набуття компетентностей з визначення пріоритетних напрямків та організації ведення бізнесу на засадах маркетингових, концепцій, прийняття ефективних управлінських рішень на внутрішніх та зовнішніх ринках, здатність використання набутих знань в практичній діяльності. Теоретичний зміст предметної області: парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту і бізнес-адміністрування; концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у маркетингу. Дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки становлять 73 кредитів ЄКТС (30%), з них 25 кредит ЄКТС - вибіркові навчальні дисципліни; циклу професійної та практичної підготовки -167 кредитів ЄКТС (70%), з них 50 кредитів ЄКТС - вибіркові навчальні дисципліни; виробнича практика — 13 кредитів ЄКТС, виконання бакалаврської роботи - 3 кредити ЄКТС. Основні предмети: Філософія, Історія України, Історія Української культури, Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова (професійного спрямування), Вища та прикладна математика, Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист, Статистика, Основи економічної теорії, Макро-та мікроекономіка, Соціологія, Психологія, Державне та регіональне управління, Теорія організації, Операційний менеджмент, Самоменеджмент, Управління інноваціями, Стратегічне управління, Адміністративний менеджмент, Правознавство, Трудове та господарче право, Фінанси, гроші та кредит, Економіка і фінанси підприємства, Управлінський облік і аудит, Маркетинг, Логістика, Інфраструктура ринку, Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Дисципліни, які пропонуються для вибору: Релігієзнавство, Історія релігій, Культурологія, Етнографія, Політологія, Інформаційна політика, Соціальна психологія, Психологія особистості, Світова економічна історія, Економічна історія України, Теорія економічного аналізу, Інформаційна аналітика, Історія світової культури, Історія світової художньої культури, Етика та естетика, Риторика, Комп'ютерні мережі і телекомунікації, Застосування комп'ютерних технологій в економіці, Теорія господарства, Економіко-математичне моделювання, Математичне програмування, Математичні методи в економіці, Договірне право, Цивільне право, Ділова етика менеджера, Етикет, Економічні ризики, Антикризовий менеджмент, Маркетинг послуг, Політика ціноутворення, Інформаційні системи в менеджменті, Інформаційні ресурси, Податкова система, Фандрейзинг, Практична психологія, Психологія ділового спілкування, Стратегічний маркетинг, Страхування.</p>
Академічні права випускників	Продовжувати здобуття освіти на другому рівні освіти (магістр), а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
Обсяг програми у кредитах ЄКТС	240 кредитів

III. Обсяг програми у ЄКТС

Тип диплому та обсяг програми	Одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС / 4 роки
Акредитуюча інституція	МОН України
Термін дії освітньої програми	До первинної акредитації
Рівень програми	FQ-EHEA - перший цикл, EQF LLL - 6 рівень, НРК України - 7 рівень
A	Ціль програми
	Метою програми є підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері управління і маркетингової діяльності організацій та їх підрозділів на засадах оволодіння системою компетентностей.
B	Характеристика програми
1	<i>Предметна область, напрям</i>
	<p>Об'єктом вивчення є менеджмент і бізнес-адміністрування в організаціях та їх підрозділах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері менеджменту і бізнес-адміністрування на засадах оволодіння системою компетентностей. Набуття компетентностей з визначення пріоритетних напрямків та організації ведення бізнесу на засадах маркетингових, концепцій, прийняття ефективних управлінських рішень на внутрішніх та зовнішніх ринках, здатність використання набутих знань в практичній діяльності. Теоретичний зміст предметної області: парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту і бізнес-адміністрування; концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у маркетингу. Дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки становлять 73 кредитів ЄКТС (30%), з них 25 кредитів ЄКТС - вибіркові навчальні дисципліни; циклу професійної та практичної підготовки -167 кредитів ЄКТС (70%), з них 50 кредитів ЄКТС - вибіркові навчальні дисципліни; виробнича практика — 13 кредитів ЄКТС, виконання бакалаврської роботи - 3 кредити ЄКТС.</p> <p>Основні предмети: Філософія (+ Логіка), Історія України, Історія Української культури, Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова (професійного спрямування), Вища та прикладна математика, Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист, Статистика, Основи економічної теорії, Макро-та мікроекономіка, Соціологія, Психологія, Державне та регіональне управління, Теорія організації, Операційний менеджмент, Самоменеджмент, Управління інноваціями, Стратегічне управління, Адміністративний менеджмент, Правознавство, Трудове та господарче право, Фінанси, гроші та кредит, Економіка і фінанси підприємства, Управлінський облік і аудит, Маркетинг, Логістика, Інфраструктура ринку, Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Дисципліни, які пропонуються для вибору: Релігієзнавство, Історія релігій, Культурологія, Етнографія, Політологія, Інформаційна політика, Соціальна психологія, Психологія особистості, Світова економічна історія, Економічна історія України, Теорія економічного аналізу, Інформаційна аналітика, Історія світової культури, Історія світової художньої культури, Етика та естетика, Риторика, Комп'ютерні мережі і телекомунікації, Застосування комп'ютерних технологій в економіці, Теорія господарства, Економіко-математичне моделювання, Математичне програмування, Математичні методи в економіці, Договірне право, Цивільне право, Ділова етика менеджера, Етикет, Економічні ризики, Антикризовий менеджмент, Маркетинг послуг, Політика ціноутворення, Інформаційні системи в менеджменті, Інформаційні ресурси, Податкова система, Фандрейзинг, Практична психологія, Психологія ділового спілкування, Стратегічний маркетинг, Страхування.</p>

2	Фокус програми загальна/професійна
	Загальна вища освіта в Галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціалізація на вищих рівнях. Акцент робиться на системному аналізі здобутків вітчизняних та зарубіжних дослідників для прийняття обґрунтованих професійних рішень за умов невизначеності та мінливості зовнішнього середовища з врахуванням резервів та можливостей управлінського і маркетингового розвитку внутрішнього середовища підприємства на основі широкого використання сучасних інформаційних технологій
3	Орієнтація програми: Освітньо-професійна програма прикладна.
4	Особливості програми
	Програма складається з двох ліній: загальної і професійної. Акцент робиться на формуванні компетентностей управлінської за умов нестабільного середовища на основі принципів інноваційного розвитку та сучасних інформаційних технологій. Фахівці готуються для управлінської, комерційної діяльності у сфері менеджменту і бізнес-адміністрування.
С	Працевлаштування та продовження освіти
1	Працевлаштування
	Працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми (комерційні, некомерційні, державні, муніципальні), в яких випускники працюють у якості керівників або виконавців різноманітних служб апарату управління; органи державного та муніципального управління; структури, в яких випускники є підприємцями, що створюють та розвивають власну справу; науково-дослідницькі організації, пов'язані з вирішенням управлінських проблем; установи системи вищої освіти. Бакалавр менеджменту може обіймати первинні посади за професійними назвами робіт класифікаційного угруповання «Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів», що характеризуються спеціальними професійними
2	Продовження освіти: На другому рівні вищої освіти (магістр).
D	Стиль та методика навчання
1	Підходи до викладання та навчання
1	Навчання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, скерованим на особистісний саморозвиток студентів, закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя. Навчання складається з комбінації лекцій, семінарів та практичних занять, виконанні поточних проектів, підготовці заключної бакалаврської роботи. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Семінари та практичні проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, ділових ігор, обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів, формуються навички групової роботи. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється на основі положення
2	Система оцінювання
	Поточне опитування, письмові та усні екзамени, звіти з практики, проекти, презентації. Підсумковий контроль — екзамен або залік. Підсумкова атестація — комплексний екзамен з фаху, захист бакалаврської роботи. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)
E	Програмні компетентності
1	Інтегральна компетентність
	Здатність з'ясувати складні задачі і проблеми в управлінській і маркетинговій діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій в умовах, які характеризуються невизначеністю.
2	Загальні компетентності

	<p>ЗК1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.</p> <p>ЗК2 - Здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.</p> <p>ЗК3 - Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами.</p> <p>ЗК4 - Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК5 - Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>ЗК6 - Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.</p> <p>ЗК 7 - Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.</p> <p>ЗК8 - Уміння критично оцінити пропоновані варіанти управлінських рішень і розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх вдосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків і можливих соціально- економічних наслідків</p> <p>ЗК9 - Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.</p>
3	<p>Професійні компетентності</p>
	<p>ФК1 - Уміння на основі типових методик та чинної нормативно-правової бази розрахувати економічні та соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів</p> <p>ФК2 - Володіння здатністю складати прогноз основних соціально-економічних показників діяльності галузі, регіону та економіки в цілому</p> <p>ФК3 - Уміння використовувати законодавчі та інші нормативні акти державного і регіонального рівнів</p> <p>ФК4 - Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>ФК5 - Уміння проектувати ефективну кадрову політику, що підтримує позитивний імідж організації як роботодавця</p> <p>ФК6 - Уміння розробляти корпоративну стратегію організації, визначати стратегічні альтернативи розвитку організаційних систем, забезпечувати на стадії планування високий рівень збалансованості її складових елементів.</p> <p>ФК7 - розраховувати показники результативності функціонування виробничих систем; самостійно приймати управлінські рішення на основі аналізу і оцінки економічної ситуації; самостійно освоювати новітні методи та методологію організації, планування та управління виробничими процесами на підприємстві.</p> <p>ФК8 - Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>ФК9 - Уміння за результатами аналітичної діяльності визначати стратегію конкурентних переваг, обирати оптимальну корпоративну стратегію з урахуванням прийняттого рівня ризику.</p> <p>ФК10 - Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>ФК11 - Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК12 - Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.</p> <p>ФК13 - Здатність до вивчення та прогнозування кон'юнктури ринку, розрахунку його місткості, визначення прогнозних показників збуту продукції, аналізу поведінки споживачів і конкурентів, а також конкурентного середовища.</p>
F	<p>Програмні результати навчання</p>

ПРН1 - Уміння використовувати економічні закони і категорії, закономірності та принципи ринкової економіки.
ПРН2 - Уміння використовувати у практичній діяльності знання з теорії управління; демонструвати знання основних теорій мотивації, лідерства та влади для вирішення управлінських завдань, уміння використовувати різні способи вирішення конфліктних ситуацій в організації.
ПРН3 - Уміння застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти вітчизняного законодавства.
ПРН4 - Уміння використовувати у практичній діяльності методи аналізу для вирішення конкретних завдань.
ПРН5 - Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПРН6 - Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.
ПРН7 - Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПРН8 - Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
ПРН9 - Виявляти навички організаційного проектування.
ПРН10 - Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
ПРН11 - Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
ПРН12 - Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
ПРН13 - Пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності організації.
ПРН14 - Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
ПРН15 - Демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
ПРН16 - Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
ПРН17 - Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
ПРН18 - Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ПРН19 - Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність

I. Загальні компетентності

Здатність з'ясовувати складні задачі і проблеми в менеджменті і бізнес-адміністрування, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій в умовах, які характеризуються невизначеністю.

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.
- Здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.
- Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами.
- Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.
- Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.
- Уміння критично оцінити пропоновані варіанти управлінських рішень і розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх вдосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків і можливих соціально- економічних наслідків
- Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

II. Професійні компетентності

Знання

- Здатність з'ясовувати складні задачі і проблеми в управлінні та діяти у складних умовах сучасної ринкової кон'юнктури, використовуючи інноваційні, та маркетингові технології
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.
- Здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.
- Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами.
- Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних

планів організації.

- Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.
- Уміння критично оцінити пропоновані варіанти управлінських рішень і розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх вдосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків і можливих соціально- економічних наслідків
- Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

Уміння

Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань:

- Уміння на основі типових методик та чинної нормативно - правової бази розрахувати економічні та соціально- економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів
- Володіння здатністю складати прогноз основних соціально - економічних показників діяльності галузі, регіону та економіки в цілому
- Уміння використовувати законодавчі та інші нормативні акти державного і регіонального рівнів
- Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- Уміння проектувати ефективну кадрову політику, що підтримує позитивний імідж організації як роботодавця
- Уміння розробляти корпоративну стратегію організації, визначати стратегічні альтернативи розвитку організаційних систем, забезпечувати на стадії планування високий рівень збалансованості її складових елементів.
- розраховувати показники результативності функціонування виробничих систем; самостійно приймати управлінські рішення на основі аналізу і оцінки економічної ситуації; самостійно освоювати новітні методи та методологію організації, планування та управління виробничими процесами на підприємстві.
- Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- Уміння за результатами аналітичної діяльності визначати стратегію конкурентних переваг, обирати оптимальну корпоративну стратегію з урахуванням прийнятного рівня ризику.
- Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності.
- Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.
- Здатність до вивчення та прогнозування кон'юнктури

Комунікація

ринку, розрахунку його місткості, визначення прогностичних показників збуту продукції, аналізу поведінки споживачів і конкурентів, а також конкурентного середовища

Адекватне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до професіоналів управлінської галузі та користувачів управлінських послуг:

- бути здатним будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією та зворотнього зв'язку;
- бути здатним вести ділову кореспонденцію, у тому числі з представниками інших країн;
- бути здатним формувати інформаційно-комунікаційну мережу між представниками органів влади різних рівнів, громадськими організаціями та суб'єктами підприємницької діяльності;
- розуміти принципи психології, застосовувати їх при роботі в групі (у ролях керівника та підлеглого, колеги, партнера, клієнта тощо);
- бути здатним повною мірою реалізовувати потенціал підприємства у контексті соціальної відповідальності.

Використання ділового спілкування у професійній діяльності:

- ведення нормативної документації;
- володіння основами ділового етикету для налагоджування плідної взаємодії з іншими підприємствами як в Україні так і за її межами;

Автономія та відповідальність

Випускник програми повинен бути відповідальним за розвиток професійного знання і практик, зокрема:

- приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах сучасних ринків;
- вільно застосовувати основні принципи управління і маркетингу, намагаючись впливати на зміни в інноваційній і маркетинговій сферах;
- креативно мислити відповідно до викликів бізнесу, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій;
- розробляти інноваційні технології, застосовувати їх на практиці, безперервно підвищуючи у цьому власну кваліфікацію;
- відповідати за налагодження гармонійних відносин у колективі;
  - провадити діяльність підприємства відповідно до вимог концепції сталого розвитку відповідної сфери діяльності.

• Випускник програми повинен бути здатним до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним, зокрема: ставити перед собою завдання у межах загального кола власних обов'язків, використовуючи наявні технології та адаптуючись до нових; керувати власною кар'єрою та безперервно продовжувати освіту; знаходити відповідні засоби подальшого підвищення кваліфікації у відповідній сфері діяльності.

V. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Демонструвати знання сучасних теорій, методів і технологій ефективного менеджменту
2. Демонструвати навички обґрунтування власного твердження щодо дієвих способів, методів, управління в умовах неповної інформації
3. Демонструвати знання сучасних теорій, методів і технологій маркетингової діяльності
4. Обґрунтовувати пріоритетні напрямки змін в адміністративно- управлінській, організаційно розпорядливій, організаційно-експертній і організаційно-проектній діяльності організації для управління її розвитком
5. Застосовувати методи стратегічного, тактичного та оперативного управління підприємством, організацією, установою
6. Демонструвати здатність діяти соціально-відповідально та громадсько- свідомо на робочому місці
7. Застосовувати кількісні та якісні методи для обґрунтування ефективних управлінських рішень в міжнародному бізнес-середовищі
8. Оцінювати можливості використання технологій для оптимізації ефективності бізнесу
9. Демонструвати навички аналізу та синтезу інформації, пристосовуючи їх для аналізу та вирішення проблем в різних галузях бізнесу та менеджменту
10. Координувати аспекти діяльності бізнес-організацій, які сприяють ефективності її роботи
11. Демонструвати комунікативні, дослідницькі, технологічні та крос- культурні навички, необхідні для аналізу бізнес-ситуацій, готувати, обґрунтовувати і презентувати управлінські рішення
12. Показувати навички застосування методів обробки первинної інформації для формування системи знань щодо функціонування організації та розв'язання проблемних ситуацій
13. Демонструвати здібність розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень у системі діяльності підприємства в умовах невизначеності
14. Виконувати, обробляти та аналізувати результати маркетингових досліджень для обґрунтування перспектив розвитку організації
15. Показувати здатність формувати інформаційні бази щодо аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту
16. Виявляти навички формування системи інформаційних ресурсів для обґрунтування вибору прогресивних технологій організації та управління виробництвом
17. Демонструвати навички використання наукових методів до розробки кадрової стратегії організації на основі соціальної відповідальності

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі захисту бакалаврської роботи
Вимоги до бакалаврської роботи	Визначаються положенням про бакалаврську роботу

VII. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Визначаються Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності в ХДАК
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Визначаються Положенням про оцінювання в ХДАК
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Визначаються Положенням про педагогічне і наукове підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затверджених наказом МОН України № 567 від 24.01.2013 р.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення спеціальності
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Розміщення на сайті ХДАК у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Перевірка на плагіат

VIII. ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ (У РАЗІ ЇХ НАЯВНОСТІ) ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-УІІ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.gada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", - К.: 2010.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.gada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
5. Tuning Educational Structures in Europe [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.gada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Закон України Про ліцензування видів господарської діяльності 02.03.2015 № 222-УІІІ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.gada.gov.ua/laws/show/222-19>
8. Постанова КМУ Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти від 30 грудня 2015 р. № 1187. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.gada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF/page>
9. Перелік галузей знань і спеціальностей [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.gada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-efspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?downloads=82:bolonskyi-protse-pova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych> "

11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ihed.org.ua/imeges/biblioteka/Rozvitok/-sisitemi_zabesp-yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ihed.org.ua/imeges/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-offis.pdf.
13. ESG [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ihed.org.ua/imeges/pdf/standards-and-guidelinines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
14. ISCED (МСКО) 2011 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
15. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
16. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ihed.org.ua/imeges/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-offis.pdf.
17. НПК [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.gada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

Перелік умовних скорочень:

Результати навчання:

- Загальні компетентності:

- ЗК1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.
- ЗК2 - Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.
- ЗК3 - Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами.
- ЗК4 - Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел.
- ЗК5 - Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- ЗК6 - Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.
- ЗК 7 - Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.
- ЗК8 - Уміння критично оцінити пропоновані варіанти управлінських рішень і розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх вдосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків і можливих соціально- економічних наслідків
- ЗК9 - Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

- Професійні компетентності:

- ФК1 - Уміння на основі типових методик та чинної нормативно-правової бази розрахувати економічні та соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів
- ФК2 - Володіння здатністю складати прогноз основних соціально-економічних показників діяльності галузі, регіону та економіки в цілому
- ФК3 - Уміння використовувати законодавчі та інші нормативні акти державного і регіонального рівнів
- ФК4 - Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- ФК5 - Уміння проектувати ефективну кадрову політику, що підтримує позитивний імідж організації як роботодавця
- ФК6 - Уміння розробляти корпоративну стратегію організації, визначати стратегічні альтернативи розвитку організаційних систем, забезпечувати на стадії планування високий рівень збалансованості її складових елементів.
- ФК7 - розраховувати показники результативності функціонування виробничих систем; самостійно приймати управлінські рішення на основі аналізу і оцінки економічної ситуації; самостійно освоювати новітні методи та методологію організації, планування та управління виробничими процесами на підприємстві.
- ФК8 - Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- ФК9 - Уміння за результатами аналітичної діяльності визначати стратегію конкурентних переваг, обирати оптимальну корпоративну стратегію з урахуванням прийняттого рівня ризику.
- ФК10 - Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- ФК11 - Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності.
- ФК12 - Уміння розробляти і впроваджувати політику адаптації, навчання та розвитку персоналу організації, визначати цілі, завдання та види поточної ділової оцінки персоналу відповідно до стратегічних планів організації.
- ФК13 - Здатність до вивчення та прогнозування кон'юнктури ринку, розрахунку його місткості, визначення прогнозних показників збуту продукції, аналізу поведінки споживачів і конкурентів, а також конкурентного середовища.

- **Програмні результати навчання**

ПРН1 - Уміння використовувати економічні закони і категорії, закономірності та принципи ринкової економіки.

ПРН2 - Уміння використовувати у практичній діяльності знання з теорії управління; демонструвати знання основних теорій мотивації, лідерства та влади для вирішення управлінських завдань, уміння використовувати різні способи вирішення конфліктних ситуацій в організації.

ПРН3 - Уміння застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти вітчизняного законодавства.

ПРН4 - Уміння використовувати у практичній діяльності методи аналізу для вирішення конкретних завдань.

ПРН5 - Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН6 - Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7 - Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН8 - Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН9 - Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН10 - Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН11 - Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН12 - Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН13 - Пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності організації.

ПРН14 - Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН15 - Демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН16 - Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН17 - Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН18 - Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН19 - Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Модулі:

M1 Філософія

M2 Історія України

M3 Історія Української культури

M4 Українська мова (за професійним спрямуванням)

M5 Іноземна мова (професійного спрямування)

M6 Вища та прикладна математика

M7 Статистика

M8 Інформаційні системи та технології

M9 Основи економічної теорії

M10 Макро-та мікроекономіка

M11 Соціологія

M12 Психологія

- M13 Релігієзнавство (Історія релігій)
- M14 Культурологія (Етнографія)
- M15 Політологія (Інформаційна політика)
- M16 Соціальна психологія (Психологія особистості)
- M17 Світова економічна історія (Економічна історія України)
- M18 Теорія економічного аналізу (Інформаційна аналітика)
- M19 Історія світової культури (Історія світової художньої культури)
- M20 Етика та естетика (Риторика)
- M21 Комп'ютерні мережі і телекомунікації (Застосування комп'ютерних технологій в економіці)
- M22 Державне та регіональне управління
- M23 Теорія організації
- M24 Менеджмент
- M25 Операційний менеджмент
- M26 Управління персоналом
- M27 Організація праці менеджера
- M28 Управління інноваціями
- M29 Стратегічне управління
- M30 Адміністративний менеджмент
- M31 Правознавство
- M32 Трудове та господарче право
- M33 Фінанси, гроші та кредит
- M34 Економіка і фінанси підприємства
- M35 Управлінський облік і аудит
- M36 Маркетинг
- M37 Інфраструктура ринку
- M38 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства
- M39 Електронна комерція
- M40 Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист
- M41 Математичне програмування (Математичні методи в економіці)
- M42 Договірне право (Цивільне право)
- M43 Ділова етика менеджера (Етикет)
- M44 Економічні ризики (Антикризовий менеджмент)
- M45 Маркетинг послуг (Політика ціноутворення)
- M46 Інформаційні системи в менеджменті (Інформаційні ресурси)
- M47 Підприємництво в СКС (Маркетинг в соціальній сфері)
- M48 Податкова система (Фандрейзинг)
- M49 Практична психологія (Психологія ділового спілкування)
- M50 Інформаційне забезпечення ІС: Підприємство (Ревізія і контроль)
- M51 Стратегічний маркетинг (Страховання)
- M52 Вступ до фаху
- M53 Ознайомча практика
- M54 Організаційно - методична практика
- M55 Економічна практика
- M56 Управлінська практика
- M57 Виконання бакалаврської роботи

**Х. Розподіл змісту освітньо-професійної програми
та максимальний навчальний час за компонентами підготовки. Перелік навчальних
дисциплін ОПІ за компонентами**

**Розподіл змісту освітньо-професійної програми
та максимальний навчальний час за компонентами підготовки підготовки.**

Цикл підготовки	Навчальний час	
	акад. годин	кредитів ECTS
1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти	2190	73
2. Компоненти професійної та практичної підготовки	5010	167
у тому числі:		
- Ознайомча практика	90	3
- Організаційно - методична практика	90	3
- Економічна практика	90	3
- Управлінська практика	120	4
- виконання бакалаврської роботи	90	3
Загальна кількість:	7200	240

Перелік навчальних дисциплін ОПШ за циклами

Назва навчальної дисципліни	Навчальний час	
	акад. годин	кредитів ECTS
1. Філософія (+ Логіка)	90	3,0
2. Історія України	90	3,0
3. Історія Української культури	90	3,0
4. Українська мова (за професійним спрямуванням)	90	3,0
5. Іноземна мова (професійного спрямування)	180	6,0
6. Вища та прикладна математика	180	6,0
7. Статистика	150	5,0
8. Інформаційні системи та технології	150	5,0
9. Основи економічної теорії	150	5,0
10. Макро-та мікроекономіка	150	5,0
11. Соціологія	90	3,0
12. Психологія	150	5,0
13. Релігієзнавство (Історія релігій)	90	3,0
14. Культурологія (Етнографія)	90	3,0
15. Політологія (Інформаційна політика)	90	3,0
16. Соціальна психологія (Психологія особистості)	90	3,0
17. Світова економічна історія (Економічна історія України)	150	5,0
18. Теорія економічного аналізу (Інформаційна аналітика)	150	5,0
19. Історія світової культури (Історія світової художньої культури)	150	5,0
20. Етика та естетика (Риторика)	150	5,0
21. Комп'ютерні мережі і телекомунікації (Застосування комп'ютерних технологій в економіці)	90	3,0
Всього:	2610	84
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ		
1. Державне та регіональне управління	150	5,0
2. Теорія організації	90	3,0
3. Менеджмент	210	7,0
4. Операційний менеджмент	90	3,0
5. Управління персоналом	120	4,0
6. Організація праці менеджера	90	3,0
7. Управління інноваціями	180	6,0
8. Стратегічне управління	120	4,0
9. Адміністративний менеджмент	60	2,0
10. Правознавство	90	3,0
11. Трудове право	150	5,0
12. Фінанси, гроші та кредит	150	5,0
13. Економіка і фінанси підприємства	180	6,0
14. Управлінський облік і аудит	150	5,0
15. Маркетинг	180	6,0
16. Господарче право	90	3,0
17. Інфраструктура ринку	150	5,0
18. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	150	5,0
19. Електронна комерція	120	4,0
20. Математичне програмування (Математичні методи в економіці)	150	5,0
21. Договірне право (Цивільне право)	150	5,0
22. Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист	90	3,0

Назва навчальної дисципліни	Навчальний час		
	акад. годин	кредитів ECTS	
24. Ділова етика менеджера (Етикет)	90	3,0	
25. Економічні ризики (Антикризовий менеджмент)	90	3,0	
26. Маркетинг послуг (Політика ціноутворення)	90	3,0	
27. Інформаційні системи в менеджменті (Інформаційні ресурси)	90	3,0	
28. Підприємництво в СКС (Маркетинг в соціальній сфері)	90	3,0	
29. Податкова система (Фандрейзинг)	90	3,0	
30. Практична психологія (Психологія ділового спілкування)	180	6,0	
31. Інформаційне забезпечення ІС: Підприємство (Ревізія і контроль)	90	3,0	
32. Стратегічний маркетинг (Страховання)	90	3,0	
33. Навчальна практика "Вступ до фаху"	90	3,0	
34. Ознайомча практика	90	3,0	
35. Організаційно - методична практика	90	3,0	
36. Економічна практика	90	3,0	
37. Управлінська практика	120	4,0	
38. Підсумкова атестація	90	3,0	
39. Захист кваліфікаційної роботи	90	3,0	
Всього:	4380	149	
	Загальна кількість:	7200	240,0

АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

1 Філософія (+ Логіка)

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності філософії для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного розвитку соціуму.

Дисципліна «Філософія» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності філософії для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2 Історія України

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з історичного розвитку України.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція господарської діяльності від первісної доби до сучасності, що передбачає глибоке дослідження основних явищ і процесів всіх форм розвитку України.

Завдання: дослідження суспільних явищ і процесів для передбачення подальшого України;; порівняння показників різних періодів розвитку України для визначення історичних процесів розвитку України; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історичних процесів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші історичні процеси.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

3 Історія Української культури

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з історії культури України.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція культурної діяльності від первісної доби до сучасності, що передбачає глибоке дослідження культурних явищ і процесів розвитку України.

Завдання: дослідження культурних явищ і процесів для передбачення подальшого культурного розвитку України;; порівняння показників різних періодів культурного розвитку України для визначення процесів сьогодення; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історичних культурних процесів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші культурні історичні процеси.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

4 Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з української мови.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є українська мова за професійним спрямуванням.

Завдання: оволодіння лексику та фразеологією, синтаксисом та стилем, що функціонують в сучасній українській мові, застосування української мови в професійному житті майбутніх менеджерів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, словники, нормативно- правову літературу, вільно оволодіти українською мовою за професійним спрямуванням. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредитів ECTS.

5 Іноземна мова (професійного спрямування)

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з іноземної мови.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є іноземна мова за професійним спрямуванням.

Завдання: оволодіння лексику та фразеологією, синтаксисом та стилем, що функціонують в сучасній іноземній мові, застосування іноземної мови в професійному житті майбутніх менеджерів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, словники, нормативно- правову літературу, вільно оволодіти іноземною мовою за професійним спрямуванням. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ECTS.

6 Вища та прикладна математика

Мета - удосконалити знання в галузі вищої та прикладної математики та використання їх у професійній діяльності.

Предмет: закономірності вищої та прикладної математики.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості використання вищої та прикладної математики в професійній діяльності; застосування математичних методів в емпіричних економічних дослідженнях.

Навчальні результати / досягнення: вміння використовувати математичні методи та обчислювання в управлінській та економічній діяльності для прийняття майбутніми менеджерами логічних, раціональних рішень, будувати економічні моделі та логічні вирази для економічного аналізу.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ECTS.

7 Інформаційні системи та технології

Мета - удосконалити знання про інформаційні системи та технології та використання їх у професійному житті.

Предмет: закономірності використання інформаційні системи та технології в економіці.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної обчислювальної техніки в економіці; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; архітектуру сучасних ПЕОМ; основні поняття операційної системи MS-DOS; роботу в середовищі MS-DOS; основи програмування на одній

з мов високого рівня (бейсик або Паскаль).

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати арифметичні та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, підпрограми; вміння працювати з файлами, комп'ютерною графікою; редагувати тексти за допомогою ПЕОМ; використовувати програми комп'ютеризованого психологічного тестування та пакети програм аналізу даних в економіці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

8 Соціологія

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності соціологічних підходів для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток масових соціальних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного розвитку соціуму.

Дисципліна «Соціологія» дозволяє набуту студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення та здійснювати управління державними структурами в галузі цивільного захисту населення та територій.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

9 Психологія

Мета: полягає у ознайомленні студентів з основами психології як галузі наукового знання

Предмет: Дисципліна «Психологія» дозволяє набуту студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: - вивчення понятійно-термінологічного апарату психології та оволодіння методами психології;

Навчальні результати / досягнення: вивчати понятійно-термінологічний апарат психології та оволодіти методами психології;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

10 Релігієзнавство

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності релігієзнавства для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів релігійного характеру; формування у студентів власної думки щодо різноманіття релігій в сучасному суспільстві.

Дисципліна «Релігієзнавство» дозволяє набуту студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, богословську літературу, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності релігієзнавства для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

11 Історія релігій

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з історії релігій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція релігій від міфів первісної доби до сучасних релігій, що передбачає глибоке дослідження основних явищ і процесів всіх форм та видів розвитку релігій.

Завдання: дослідження суспільних явищ і процесів для оцінки та передбачення подальшого стану релігійного життя; вивчення різних періодів розвитку релігій для визначення релігійних процесів сьогодення; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історичних процесів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші історичні процеси.

12 Культурологія

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності культурології для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних культурних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного розвитку культури соціуму.

Дисципліна «Культурологія» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності культурології для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних культурних явищ та процесів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

13 Етнографія

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності етнографії для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних етнографічних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного розвитку соціуму.

Дисципліна «Етнографія» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності етнографії для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних культурних явищ та процесів.

14 Політологія

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань та практичних навичок щодо сутності політології для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних політичних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного стану політичного життя.

Дисципліна «Політологія» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при

опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності політології для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток політичних явищ та процесів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

15 Інформаційна політика

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з інформаційної політики, основних явищ і процесів сучасного інформаційного простору.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є визначення сутності та методів реалізації інформаційної політики в сучасному інформаційному просторі.

Завдання: усвідомлення і використання методик реалізації інформаційної політики на мікро- та макрорівнях у всіх сферах соціального життя; дослідження суспільних явищ і процесів в сфері інформаційних технологій; вивчення прогресивного досвіду людства і вирішення проблем сучасності.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші соціально-економічні процеси.

16 Соціальна психологія

Мета: полягає у ознайомленні студентів з основами соціальної психології як галузі наукового знання

Предмет: Дисципліна «Соціальна психологія» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: - вивчення понятійно-термінологічного апарату соціальної психології та оволодіння методами соціальної психології;

Навчальні результати / досягнення: вивчати понятійно-термінологічний апарат соціальної психології та оволодіти методами соціальної психології.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 190 годин / 3 кредити ECTS.

17 Психологія особистості

Мета: полягає у ознайомленні студентів з основами психології особистості як галузі наукового знання

Предмет: Дисципліна «Психологія особистості» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: - вивчення понятійно-термінологічного апарату психології особистості та оволодіння методами психології особистості;

Навчальні результати / досягнення: вивчати понятійно-термінологічний апарат психології особистості та оволодіти методами психології особистості.

18 Історія світової культури

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з історії світової культури.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція культурної діяльності від первісної доби до сучасності, що передбачає глибоке дослідження культурних явищ і процесів розвитку суспільства.

Завдання: дослідження культурних явищ і процесів для передбачення подальшого культурного розвитку людства; вивчення різних періодів культурного розвитку людства для визначення процесів сьогодення; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історичних культурних процесів. **Навчальні результати / досягнення:** : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші культурні історичні процеси.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

19 Історія світової художньої культури

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з історії світової художньої культури.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція художньої культурної діяльності від первісної доби до сучасності, що передбачає глибоке дослідження культурних явищ і процесів розвитку суспільства.

Завдання: дослідження художніх культурних явищ і процесів для передбачення подальшого культурного розвитку людства; дослідження різних періодів художньої культурної творчості людства; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історичних культурних процесів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші процеси художньої культури.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

20 Етика та естетика

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності етики та естетики для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток етичних та естетичних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного етичних та естетичних складових розвитку соціуму.

Дисципліна «Етика та естетика» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності етики та естетики для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

21 Риторика

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності риторики для отримання емпіричних знань та практичних навичок щодо мовного апарату та можливості реалізації мовних компетенцій сучасного менеджера.

Дисципліна «Риторика» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: на основі набутих теоретичних знань та практичних навичок з риторики мати можливість впливати на сучасні соціальні процеси та використовувати придбані знання та навички в професійній сфері.

ПРОФЕСІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

1 Державне та регіональне управління

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок в сфері державного та регіонального управління.

Предмет: сутність, функції та методи державного та регіонального управління.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретико-історичних основ державного та регіонального управління; вивчення організації і функціонування державного та регіонального управління; визначення структури держави і державного та регіонального управління як правової інституції; вивчення територіального управління в Україні; визначення місцевого самоврядування.

Навчальні результати / досягнення: на основі набутих теоретичних знань та практичних навичок щодо можливості впливати на сучасні соціальні процеси.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

2 Статистика

Мета: оволодіти методами збирання, обробки та аналізу інформації про масові соціально-економічні явища і процеси.

Предмет: закономірності статистики

Завдання дисципліни визначаються тими функціями, які виконує статистика в системі економічних наук, зокрема: вивчення принципів організації статистичних спостережень, у тому числі вибіркових; обґрунтування системи статистичних показників, оволодіння методами статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів, виявлення закономірностей їх розподілу, динаміки, взаємозв'язків, формулювання і перевірка статистичних гіпотез.

Навчальні результати / досягнення: методи та способи організації статистичного спостереження, зведення та групування статистичних даних; методологію розрахунку статистичних показників; методи аналізу закономірностей розподілу, оцінювання варіації, локалізації та концентрації масових явищ і процесів; організувати і проводити статистичне спостереження; обчислювати узагальнюючі статистичні показники; аналізувати статистичні матеріали про соціально-економічні явища і процеси, оцінювати їх вплив на стан і розвиток суспільства; формулювати висновки і пропозиції для прийняття управлінських рішень. Знання та навички статистичного аналізу соціально-економічної інформації є однією з передумов поглиблення аналітичної роботи на всіх щаблях системи управління та наукового обґрунтування управлінських рішень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

3 Основи економічної теорії

Мета - ознайомити студентів із теоретичними та практичними основами економіки, механізмами її функціонування на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою,

сформувати основи знань у галузі фундаментальних економічних дисциплін.

Предмет: механізм функціонування національної економіки.

Завдання: вивчення загальних засад економічного життя суспільства; пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій; розкриття процесу еволюції економічної думки та основного змісту сучасних шкіл економічної теорії; аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем; висвітлення сутності сучасних процесів глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхів вирішення загально цивілізаційних проблем людства.

Навчальні результати / досягнення: аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси та інститути; розрізняти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, запропоновувати засоби їх рішення з урахуванням критеріїв соціально- економічної ефективності, оцінки ризиків та можливостей соціально-економічних наслідків; прогнозувати поведінку економічних агентів, розвиток економічних процесів і явищ.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

4 Макро-та мікроекономіка

Мета - ознайомлення студентів з основними поняттями сучасної економічної теорії, базовими мікро та макроекономічними моделями за допомогою яких аналізуються результати прийняття економічними суб'єктами управлінських рішень, умовами рівноваги на різноманітних типах ринків, проблемами загальної рівноваги та добробуту.

Предмет: механізм функціонування економіки на мікро та макрорівні.

Завдання: показати місце мікроекономічної науки в суспільстві, розкрити її понятійний апарат; розкрити зміст окремих економічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука; розглянути основні методи та моделі мікроекономічного аналізу; розкрити механізм причинно-наслідкових зв'язків, які існують в економіці на мікро та макрорівні; сформувати у слухачів вміння здійснювати розрахунки, робити мікроекономічний аналіз, знаходити найбільш раціональні рішення при здійсненні господарської діяльності.

Навчальні результати / досягнення: вміння аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси та інститути на мікрорівні та макрорівні; розрізняти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, запропоновувати засоби їх рішення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, оцінки ризиків та можливостей соціально-економічних наслідків; розраховувати на основі типових методик та існуючої нормативно-правової бази економічні показники; прогнозувати поведінку економічних агентів, розвиток економічних процесів і явищ на мікро та макрорівні.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

5 Теорія організації

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок щодо функціонування та розвитку організації.

Предмет: сутність теорії організації, функції та методи управління організацією.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретико-історичних основ функціонування організації; вивчення законів функціонування організації та підходів до управління організацією.

Навчальні результати / досягнення: на основі набутих теоретичних знань та практичних навичок щодо можливості впливати на сучасні соціальні процеси.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

6 Менеджмент

Мета: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань управління, сутності та змісту сучасного менеджменту.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення сутності та змісту менеджменту.

Завданнями вивчення дисципліни є: надати знання про об'єкт, предмет, структуру, напрями, методи та міждисциплінарні зв'язки менеджменту як навчальної дисципліни; провести історичний аналіз становлення та розвитку сучасного менеджменту; ознайомити студентів з зародженням менеджменту та його розвитком; розкрити сутність, зміст та функції менеджменту; ознайомити студентів із зв'язковими процесами в менеджменті (процес прийняття управлінських рішень, комунікативний процес); надати студентам знання щодо місця та ролі менеджера в системі управління;

Навчальні результати / досягнення: на основі набутих теоретичних знань та практичних навичок щодо можливості впливати на соціальні трудові процеси в організації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин / 7 кредитів ECTS.

7 Операційний менеджмент

Мета: формування у студентів системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів управління змістом робіт на підприємстві з урахуванням процесу організації виробництва, управління персоналом, підготовки і поширення інформації і документів.

Предмет закономірності планування, організації та ефективного здійснення управління операціями на підприємстві.

Завдання розкриття сутності теоретико-методологічних та соціально-економічних критеріїв управління змістом робіт на підприємстві (організації); формування теоретичних знань та практичних навичок і вмінь щодо процесу управління змістом робіт з урахуванням усіх його складових; організація виробництва як цілісного процесу.

Навчальні результати / досягнення: виконання визначених робіт; вивчення механізмів планування та розвитку структури персоналу, задіяного в процесах виконання робіт та управління виконуваними роботами; ознайомлення із шляхами раціоналізації трудових процесів та впровадження оптимальних прийомів і методів виконання робіт; розвиток практичних знань і вмінь щодо роботи з технічною документацією в процесі управління змістом робіт; збір та узагальнення інформації щодо оцінювання тривалості та якості виконаних робіт.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

8 Управління персоналом

Мета: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань управління персоналом, сутності та змісту сучасного стану управління персоналом.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення сутності та змісту управління персоналом.

Завданнями вивчення дисципліни є: надати знання про об'єкт, предмет, структуру, напрями, методи та міждисциплінарні зв'язки управління персоналом як навчальної дисципліни; провести історичний аналіз становлення та розвитку сучасного управління персоналом; ознайомити студентів з зародженням управління персоналом та його розвитком; розкрити сутність, зміст та вили кадрової політики; ознайомити студентів із сутністю набору, ротачії, атестації, мотивації, адаптації персоналу; надати студентам знання щодо місця та ролі менеджера в системі управління персоналом;

Навчальні результати / досягнення: на основі набутих теоретичних знань та практичних

навичок щодо можливості впливати на соціальні трудові процеси в організації.
На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

9 Організація праці менеджера

Мета дисципліни: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань самоменеджменту, ефективної і раціональної організації індивідуальної роботи та роботи підлеглих.

Предмет: сутність, основні напрямки та структура самоменеджменту.

Завдання навчальної дисципліни: визначення особистісних цінностей та цілей менеджера; управління саморозвитком особистості; розвинення навичок ефективного керівництва; організації управлінської діяльності менеджерів різних рівнів; застосування сучасних принципів та напрямів наукової організації праці; використання часу як ресурсу.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань самоменеджменту, ефективної і раціональної організації індивідуальної роботи та роботи підлеглих.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

10 Управління інноваціями

Мета: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань управління інноваціями, ефективної і раціональної організації інноваційних процесів на підприємстві та економіки в цілому.

Предметом є управління інноваційними процесами, економічні аспекти закономірностей та особливості інноваційного розвитку сучасної економіки України.

Завдання: визначення інновації як передумови економічного розвитку та життєвий цикл інновації; характеристика інноваційних теорій; концептуальні принципи державної науково-технологічної й інноваційної політики; інструменти здійснення державного впливу в інноваційній сфері

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань управління інноваціями, ефективної і раціональної організації інноваційних процесів на підприємстві та економіки в цілому.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредити ECTS.

11 Стратегічне управління

Мета: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань стратегічного управління, ефективної і раціональної організації стратегічного управління на підприємстві та економіки в цілому.

Предметом є стратегічне управління, економічні аспекти, методологія та особливості побудови стратегії на підприємстві в умовах сучасної економіки України.

Завдання: визначення стратегії як основи економічного розвитку підприємства; визначення видів стратегій; методологічні підходи до побудови стратегії та факторів, що впливають на цей процес; характеристика видів стратегій розвитку підприємства; концептуальні принципи організації стратегічного управління; інструменти здійснення управлінського впливу на реалізацію стратегії підприємства.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань стратегічного управління, ефективної і раціональної організації стратегічного управління підприємством та економіки в цілому.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

12 Адміністративний менеджмент

Мета: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань адміністративного менеджменту, ефективної і раціональної реалізації адміністративного менеджменту на підприємстві та економіки в цілому.

Предметом є адміністративний менеджмент, економічні аспекти, методологія та особливості реалізації адміністративної діяльності на підприємстві в умовах сучасної економіки України.

Завдання: визначення адміністрування як ключового елементу реалізації ефективного управління та розвитку організації; визначення підходів та методів адміністративної діяльності та факторів, що впливають на цей процес; характеристика видів повноважень менеджера, що займається адмініструванням; концептуальні принципи адміністраторської праці; інструменти здійснення адміністративного впливу на реалізацію діяльності підприємства.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань адміністративного менеджменту, ефективної і раціональної організації адміністрування на підприємстві та економіки в цілому.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин / 2 кредити ECTS.

13 Правознавство

Мета: оволодіння знаннями про базові положення правознавства. про формування стійкого уявлення про правознавство право як базу існування сучасного суспільства, його джерела, принципи та норми, та підготувати студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері; навчання студентів практичних навиків з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел права, їх місця в системі національного права України, а також практики їх застосування в практиці менеджера.

Предмет: правознавство, за допомогою якого сучасний менеджер вирішує правові питання.

Завдання: вивчення понять, предмета та основних принципів правознавства; аналіз основних джерел права України, у тому числі джерел правового регулювання різних видів діяльності та існування соціуму, історичний аналіз та підходи до формування правової системи людства; сутність та особливості правової системи України.

Навчальні результати / досягнення: оперувати положеннями чинного законодавства у сфері права, отримати знання щодо функціонування правової системи України.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

14 Трудове право

Мета: оволодіння знаннями про базові положення трудового та господарського права; до формування стійкого уявлення про трудове та господарське право як підгалузь цивільного права України, його джерела, принципи та норми, та підготувати студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері; навчання студентів практичних навиків з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел трудового та господарського права, їх місця в системі національного права України, а також практики їх застосування в практиці менеджера.

Предмет: сукупність правових положень, за допомогою яких здійснюється регулювання трудових та господарських відносин на підприємстві.

Завдання: вивчення понять, предмета та основних принципів трудового та господарського права України; аналіз основних джерел трудового та господарського права України.

Навчальні результати / досягнення: оперувати положеннями чинного законодавства у сфері регулювання трудових та господарчих відносин.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

15 Господарче право

Мета: оволодіння знаннями про базові положення трудового та господарського права; до формування стійкого уявлення про трудове та господарське право як підгалузь цивільного права України, його джерела, принципи та норми, та підготувати студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері; навчання студентів практичних навиків з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел трудового та господарського права, їх місця в системі національного права України, а також практики їх застосування в практиці менеджера.

Предмет: сукупність правових положень, за допомогою яких здійснюється регулювання трудових та господарських відносин на підприємстві.

Завдання: вивчення понять, предмета та основних принципів трудового та господарського права України; аналіз основних джерел трудового та господарського права України.

Навчальні результати / досягнення: оперувати положеннями чинного законодавства у сфері регулювання трудових та господарчих відносин.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

16 Фінанси, гроші та кредит

Мета - ознайомлення студентів із теоретичними та практичними основами функціонування фінансової та кредитної системи, організації грошового обігу, поглиблення знань у галузі фундаментальних економічних дисциплін

Предмет: виникнення та функціонування грошово-кредитних та фінансових відносин.

Завдання: розширити уявлення студентів по сутність грошей, кредиту та фінансів, їх роль у суспільному виробництві, у відтворювальному процесі; зрозуміти зміст, ознаки та принципи бюджету; виявити основні принципи організації та функціонування кредитної справи; усвідомити сутність взаємовідносин та взаємозалежності суб'єктів кредиту; сформувати власний дослідницький досвід щодо практичного застосування теорії грошей, кредиту та фінансів у різноманітних сферах майбутньої професійної діяльності.

Навчальні результати / досягнення: усвідомлювати і використовувати економічні знання у всіх сферах економічного життя; досліджувати суспільні явища і процеси для передбачення подальшої еволюції економіки України; вивчати прогресивний досвід у вирішенні питань функціонування фінансової системи та кредитних відносин для передбачення і розв'язання проблем сьогодення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

17 Економіка і фінанси підприємства

Мета - опанувати всі фахові спрямування основних розділів прикладної економіки, організації та ефективного господарювання на рівні підприємства, оволодіти сукупністю теоретичних і практичних знань з діяльності підприємства в сучасних економічних умовах, ознайомитися з механізмом формування децентралізованих фондів.

Предмет: сутність організації економічної діяльності підприємства та формування і розподілу його фінансових ресурсів,

Завдання: вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-фінансових

системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління виробничо-комерційною та фінансовою діяльністю підприємства.

Навчальні результати / досягнення: дисципліна передбачає вивчення теорії та практики господарювання на рівні підприємства; конкретні форми і методи господарювання, принципи формування і використання виробничого потенціалу; взаємодії всіх видів ресурсів; організацію та ефективність господарсько-комерційної діяльності підприємства; вивчення економічних відносин, які пов'язані з рухом грошей, формуванням грошових потоків, розподілом і використанням доходів і грошових фондів від економічної діяльності. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ECTS.

18 Управлінський облік і аудит

Мета: формування системи наукових знань з організації і методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного та вітчизняного досвіду.

Предмет: витрати виробництва, собівартість продукції та її калькулювання, фінансово-господарча діяльність.

Завдання: набуття вмінь застосовувати відповідні методи та прийоми у процесі обліку витрат і калькулювання, планування (бюджетування) і контроль витрат, їх аналізу, з метою прийняття ефективних управлінських рішень на підприємствах різних форм власності для раціонального і економічного використання трудових, матеріальних, і фінансових ресурсів.

Навчальні результати / досягнення: усвідомлювати і використовувати принципи і методи управлінського обліку, розуміти його місце і роль в управлінні діяльністю підприємства, набутти вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

19 Маркетинг

Мета та завдання дисципліни: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі здійснення маркетингу в управлінні підприємством в умовах економіки України.

Предмет: маркетингова діяльність на підприємстві та особливості її реалізації.

Завдання навчальної дисципліни: теоретично та практично підготувати студентів до опанування основами маркетингової діяльності; ознайомити студентів з сутністю маркетингової діяльності та її складовими, навчити студентів формуванню комплексу маркетингу, дослідженню ринку, ціноутворенню, маркетинговим комунікаціям та формуванню і реалізації маркетингової стратегії.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань маркетингової діяльності на підприємстві, ефективної і раціональної організації маркетингових заходів..

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ECTS.

20 Інфраструктура ринку

Мета: оволодіти теорією розвитку інфраструктури товарного ринку як найважливішої частини ринкової економіки, практичним умінням управління її діяльністю щодо просування,

зберігання та продажу товарів і послуг, забезпечення потреб споживачів, здатністю знаходити та реалізовувати рішення з інтенсифікації та підвищення ефективності цієї сфери.

Предмет: діяльність суб'єктів інфраструктури товарного ринку із забезпечення ефективного функціонування сфери обігу та її інтенсифікації.

Завдання: пізнання сутності інфраструктури товарного ринку та її ролі у ринковій економіці, виду та умов здійснення ефективної діяльності окремими ланками інфраструктури товарного ринку, методів раціональної організації та планування діяльності підприємств та організації інфраструктури товарного ринку, системи показників інфраструктури товарного ринку та методів їх формування.

Навчальні результати / досягнення: усвідомлювати і використовувати принципи і методи організації та здійснення діяльності підприємств та організації інфраструктури товарного ринку; здійснювати дії, що пов'язані з аналізом та обґрунтуванням ефективного функціонування і розвитку як інфраструктури товарного ринку в цілому, так і її окремих підприємств та організацій.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

21 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Мета: отримання студентами знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємств (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного застосування.

Предмет: специфічна сфера економічних відносин, що складаються в процесі взаємодії суб'єктів господарювання різної національної належності стосовно виробництва, обміну і споживання товарів, послуг та факторів виробництва на інтернаціональному рівні. **Завдання:** розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового і економічного середовища розвитку; вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та використання угод; проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

Навчальні результати / досягнення: усвідомлювати і використовувати економічні знання у всіх сферах економічного життя; розрізняти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, запропоновувати засоби їх рішення з урахуванням сучасних тенденцій глобалізації господарчої діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

22 Електронна комерція

Мета - удосконалити знання про електронну комерцію та використання його у своїй діяльності.

Предмет: сутність та закономірності реалізації електронної комерції.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної електронної комерції; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; поняття комерції та електронної комерції; сутність та особливості сучасних інформаційних систем та можливості використання їх в електронній комерції.

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати структуру і можливості сучасної електронної комерції; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; поняття комерції та електронної комерції; сутність та особливості сучасних інформаційних систем та можливості використання їх в електронній комерції, добиваючись соціального, економічного

та комерційного ефекту в діяльності менеджера.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

23 Математичне програмування

Мета - удосконалити знання про математичне програмування та використання його у своїй діяльності.

Предмет: закономірності використання математичного програмування.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості використання математичного програмування в професійній діяльності; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; основні поняття операційної системи MS-DOS; роботу в середовищі MS-DOS; основи програмування на одній з мов високого рівня (бейсик або Паскаль).

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати економічні моделі та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, підпрограми;; використовувати програми комп'ютеризованого економічного моделювання та пакети програм аналізу даних.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

24 Математичні методи в економіці

Мета - удосконалити знання про математичні методи в економічній діяльності.

Предмет: закономірності використання математичних методів в економіці.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості використання математичних методів в економічній діяльності; використання математичних підходів, методів та моделей для прийняття раціональних рішень в діяльності менеджера; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях.

Навчальні результати / досягнення: вміння використовувати математичні методи в управлінській та економічній діяльності, навички обчислювання важливих показників економічної діяльності підприємств, використання комп'ютеризованого економічного моделювання та пакети програм аналізу даних.

25 Договірне право

Мета: оволодіння знаннями про базові положення договірного права; до формування стійкого уявлення про договірне право як підгалузь цивільного права України, його джерела, принципи та норми, та підготувати студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері; навчання студентів практичних навичок з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел договірного права, їх місця в системі національного права України, а також практики їх застосування в практиці юриста.

Предмет: сукупність договорів, за допомогою яких здійснюється: ринковий обмін результатів суспільного виробництва, що набувають товарної форми; формується майнова основа господарювання; створюється ринкова інфраструктура, та оформлюються організаційні зв'язки між її учасниками тощо.

Завдання: вивчення понять, предмета та основних принципів договірного права України; аналіз основних джерел договірного права України, у тому числі джерел правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності; правовий аналіз основних інститутів договірного права України; вивчення порядку укладання та виконання господарських договорів за чинним законодавством України; визначення поняття та змісту господарських договорів; правовий аналіз окремих видів договорів у сфері господарювання.

Навчальні результати / досягнення: оперувати положеннями чинного законодавства у сфері укладання та виконання господарських договорів; готувати проекти договорів різних видів; аналізувати зміст окремих видів договорів на предмет його відповідності положенням чинного законодавства України; використовувати відповідні положення правових норм під час досудового розв'язання можливих суперечок, пов'язаних з укладанням та виконанням господарських договорів, а також з реалізацією господарсько-договірної відповідальності у добровільному порядку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

26 Цивільне право

Мета: оволодіння знаннями про базові положення цивільного права; до формування стійкого уявлення про цивільне право України, його джерела, принципи та норми, та підготувати студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері; навчання студентів практичних навиків з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел права, їх місця в системі цивільного права України, а також практики їх застосування в практиці менеджера.

Предмет: сукупність цивільних правових відносин та норм, за допомогою яких здійснюється регулювання соціально-правових відносин в суспільстві.

Завдання: вивчення понять, предмета та основних принципів цивільного права України; аналіз основних джерел цивільного права України, у тому числі джерел правового регулювання різних видів діяльності та існування соціуму, історичний аналіз та підходи до формування правової системи людства; сутність та особливості правової системи України.

Навчальні результати / досягнення: оперувати положеннями чинного законодавства у сфері цивільного права, отримати знання щодо функціонування правової системи України.

27 Ділова етика менеджера

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності ділової етики для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток етичних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного етичних складових розвитку ділового життя соціуму.

Дисципліна «Ділова етика менеджера» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності ділової етики для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів ділового життя соціуму та діяльності менеджера зокрема.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

28 Етикет

Мета: полягає у наданні студентам теоретичних знань щодо сутності етикету для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток етичних явищ та процесів; формування у студентів власної думки щодо сучасного етичних складових розвитку ділового життя соціуму.

Дисципліна «Ділова етика менеджера» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-

методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу

Навчальні результати / досягнення: приймати рішення на основі теоретичних знань щодо сутності етикету для отримання емпіричних знань про стан, закономірності функціонування, розвиток соціальних явищ та процесів ділового життя соціуму та діяльності менеджера зокрема.

29 Економічні ризики

Мета: системний аналіз категорії активного ризику різноманітного спектру економічних проблем з використанням спеціальних економікоматематичних методів.

Предмет: кількісні особливості економічних процесів з урахуванням економічних ризиків.

Завдання: набуття знань майбутніми спеціалістами в галузі управління системного аналізу категорії активного ризику різноманітного спектру економічних проблем з використанням спеціальних економікоматематичних методів; оволодіння методологією і методикою побудови, аналізу та використанням економіко-математичних методів, які ураховують економічні ризики.

Навчальні результати / досягнення: застосовувати типові заходи моделювання та вимірювання економічного ризику в процесі прийняття управлінських рішень, оволодіння відповідним апаратом з метою практичного використання в рішенні різноманітних економічних проблем.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

30 Антикризовий менеджмент

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі здійснення антикризового управління підприємством соціокультурної сфери в умовах економіки України.

Предметом є антикризове управління економічними процесами діяльності підприємства та економіки в цілому.

Завдання: одержання студентами знань, навичок та вмінь у галузі антикризового управління організацією, підприємством та його функціональними підрозділами; навчання здатності визначати ознаки кризових ситуацій, виходу з них і розробляти стратегію і тактику антикризового управління; ознайомлення із принципами, методами і способами визначення ознак кризи, методами і способами проведення антикризових заходів. **Навчальні результати / досягнення:** набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань антикризового управління, ефективної і раціональної організації антикризових заходів на підприємстві та економіки в цілому.

31 Маркетинг послуг

Мета та завдання дисципліни: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі здійснення маркетингу в управлінні підприємством сфери послуг в умовах економіки України.

Предмет: маркетингова діяльність сфери послуг та особливості її реалізації.

Завдання навчальної дисципліни: теоретично та практично підготувати студентів до опанування основами маркетингу послуг; ознайомити студентів з сутністю маркетингової діяльності та її особливостями у сфері послуг; навчити студентів формувати маркетингову програму; ознайомити студентів з особливостями маркетингової діяльності закладів сфери послуг; навчити студентів обирати та формувати маркетингову стратегію; навчити студентів аналізу зони ділової активності та вмінню залучати додаткові ресурси.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань маркетингу послуг, ефективної і раціональної організації маркетингових заходів на підприємстві сфери послуг.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

32 Політика ціноутворення

Метою дисципліни є оволодіння студентами теоретичними знаннями і практичними навичками з питань методології, управління та формування цін. Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії, наукових розробках вітчизняних та закордонних учених, законах та нормативно-правових актах, що діють в українській економіці.

Предмет: питання сутності цінової політики як сукупності прийомів і методів ціноутворення в процесі вирішення маркетингових проблем., розробка цінової стратегії й оцінка помилки та ризику в ціноутворенні.

Завдання: є забезпечення студентів знаннями та навичками стосовно:- теоретичних основ ціноутворення;- методики формування цін та її окремих елементів;- сутності методів ринкового ціноутворення;- формування цін на товари та послуги;- особливостей установа цін на зовнішньому ринку;- методологічних підходів до розробки цінової політики держави;- цілей і методів державного регулювання цін та його вплив на економічні процеси.

Навчальні результати / досягнення: під час вивчення дисципліни студент отримує знання: з теоретичних засад ціноутворення, системи діючих цін та їх функцій, ролі витрат у формуванні цін та визначення в їх складі основних елементів, методів ринкового ціноутворення, особливостей встановлення цін на зовнішньому ринку, основ формування цінової політики держави та підприємства, необхідності державного регулювання цін та функцій органів ціноутворення, впливу на економічні процеси державного управління ціноутворенням. Після проходження курсу студент повинен вміти здійснювати аналіз цінової ситуації в країні, розрахувати основні елементи ціни та її загальний рівень, провести аналіз беззбитковості прийняття рішень щодо встановлення певного рівня ціни, обґрунтувати цілі та напрями цінової політики суб'єктів підприємництва, проводити моніторинг цін, формулювати стратегічні і тактичні цілі цінової політики держави.

33 Інформаційні системи в менеджменті

Мета - удосконалити знання про програмне забезпечення та використання його в менеджменті.

Предмет: закономірності використання інформаційних систем та технологій в менеджменті.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної обчислювальної техніки; застосування ЕОМ в емпіричних психологічних дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; архітектуру сучасних ПЕОМ; основні поняття операційної системи MS-DOS; роботу в середовищі MS-DOS; основи програмування на одній з мов високого рівня (Бейсик або Паскаль).

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати арифметичні та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: вміти працювати з файлами, комп'ютерною графікою; редагувати тексти за допомогою ПЕОМ; використовувати комп'ютерні програми та пакети програм аналізу даних, що дає змогу ефективно приймати управлінські рішення в діяльності менеджера.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

34 Інформаційні ресурси

Мета - удосконалити знання про інформаційні ресурси та використання їх в менеджменті.

Предмет: закономірності використання інформаційних ресурсів та технологій в менеджменті.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасних інформаційних ресурсів; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; архітектуру сучасних ПЕОМ; основні поняття операційної системи MS-DOS; роботу в середовищі MS-DOS; надання навичок ефективно та раціонально використовувати інформаційні ресурси в професійній діяльності майбутніх менеджерів.

Навчальні результати / досягнення: вміння ефективно використовувати інформаційні ресурси в економічній та управлінській діяльності; вміння працювати з файлами, комп'ютерною графікою; використовувати комп'ютерні програми для аналізу даних.

35 Підприємництво в СКС

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі здійснення підприємницької діяльності в соціокультурній сфері в умовах економіки України.

Предметом вивчення дисципліни є підприємницька діяльність в соціокультурній сфері.

Завдання: теоретично та практично підготувати студентів до опанування основами підприємницької діяльності в соціокультурній сфері; ознайомити студентів з сутністю підприємницької діяльності та її особливостями в соціокультурній сфері; навчити студентів формувати підприємницьку ідею та засновувати власну справу; ознайомити студентів з особливостями маркетингової діяльності закладів соціокультурної сфери; проаналізувати та оцінити економічні ризики підприємницької діяльності в соціокультурній сфері; ознайомити студентів з державним регулюванням підприємництва в соціокультурній сфері; навчити студентів культурі, етиці та соціальної відповідальності у бізнесі.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань підприємницької діяльності в соціокультурній сфері.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

36 Маркетинг в соціальній сфері

Мета та завдання дисципліни: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі здійснення маркетингу в управлінні підприємством соціокультурної сфери в умовах економіки України.

Предмет: маркетингова діяльність в соціальній сфері та особливості її реалізації.

Завдання навчальної дисципліни: теоретично та практично підготувати студентів до опанування основами маркетингової діяльності в соціокультурній сфері; ознайомити студентів з сутністю маркетингової діяльності та її особливостями в соціокультурній сфері; навчити студентів формувати маркетингову програму; ознайомити студентів з особливостями маркетингової діяльності закладів соціокультурної сфери; навчити студентів обирати та формувати маркетингову стратегію; навчити студентів аналізу зони ділової активності та вмінню залучати додаткові ресурси.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань маркетингової діяльності в соціальній сфері, ефективної і раціональної організації маркетингових заходів на підприємстві СКС.

37 Податкова система

Мета: вивчення фінансових відносин, пов'язаних з відчуженням і перерозподілом

частини вартості національного продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів.

Предмет: фінансові відносини сфери матеріального виробництва та невиробничої сфери.

Завдання: засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування, діяльності податкових органів.

Навчальні результати / досягнення: на основі опанування принципів існування податкової системи обґрунтовувати економічні рішення та здійснювати контроль результатів виконання. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

38 Фандрейзинг

Мета та завдання дисципліни: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі здійснення фандрейзингу в управлінні підприємством соціокультурної сфери в умовах економіки України.

Предмет: фандрейзинг в соціокультурній сфері та особливості його реалізації.

Завдання навчальної дисципліни: теоретично та практично підготувати студентів до опанування основами фандрейзингу в соціокультурній сфері; ознайомити студентів з сутністю фандрейзингу та його особливостями в соціокультурній сфері; навчити студентів формувати програму фандрейзингу; ознайомити студентів з особливостями фандрейзингової діяльності закладів соціокультурної сфери; навчити студентів обирати та формувати програму фандрейзингу; навчити студентів аналізу зони ділової активності та вмінню залучати додаткові ресурси.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань фандрейзингу в соціокультурній сфері, ефективної і раціональної організації заходів фандрейзингу на підприємстві СКС.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

39 Практична психологія

Мета: полягає у ознайомленні студентів з основами практичної психології як галузі наукового знання

Предмет: Дисципліна «Практична психологія» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: - вивчення понятійно-термінологічного апарату практичної психології та оволодіння методами психології;

Навчальні результати / досягнення: вивчати понятійно-термінологічний апарат практичної психології та оволодіти методами практичної психології;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредити ECTS.

40 Психологія ділового спілкування

Мета: полягає у ознайомленні студентів з основами психології ділового спілкування як галузі наукового знання

Предмет: Дисципліна «Психологія ділового спілкування» дозволяє набути студентам додаткової фахової компетенції при опануванні циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

Завданнями дисципліни є: - вивчення понятійно-термінологічного апарату психології ділового спілкування та оволодіння методами психології ділового спілкування;

Навчальні результати / досягнення: вивчати понятійно-термінологічний апарат психології

ділового спілкування та оволодіти методами психології ділового спілкування.
На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредити ECTS.

41 Інформаційне забезпечення ІС: Підприємство

Мета - удосконалити знання про інформаційне забезпечення та використання його в управлінні підприємницькою діяльністю.

Предмет: закономірності використання інформаційних систем та технологій в управлінні підприємницькою діяльністю.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної обчислювальної техніки; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; вивчення законодавчої бази реалізації підприємницької діяльності; вміння працювати з базами даних та отримувати інформацію з різних джерел.

Навчальні результати / досягнення: вміння орієнтуватись в законодавчій базі реалізації підприємницької діяльності; вміння працювати з базами даних та отримувати інформацію з різних джерел.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

42 Ревізія і контроль

Мета: формування теоретичних знань і практичних навичок ревізії та економічного контролю як самостійної функції управління.

Предмет: господарські процеси та фінансові відносини сфери матеріального виробництва та невиробничої сфери на основі використання обліково-фінансової, нормативної, звітної та іншої економічної інформації в поєднанні з дослідженням фактичного стану об'єктів контролю.

Завдання: опанування методів й прийомів контролю, формування вмінь визначити обґрунтованість і ефективність прийнятих управлінських рішень та результатів їх виконання, виявити відхилення від вимог цих рішень з метою інформування про ці явища керівних органів та усунення несприятливих ситуацій.

Навчальні результати / досягнення: на основі опанування методів контролю обґрунтовувати економічні рішення та здійснювати контроль та ревізію результатів виконання.

43 Стратегічний маркетинг

Мета: формування у майбутніх менеджерів первинних знань щодо основних питань стратегічного маркетингу, ефективної і раціональної організації стратегічного маркетингу на підприємстві.

Предметом є стратегічне маркетинг, економічні аспекти, методологія та особливості побудови маркетингової стратегії на підприємстві в умовах сучасної економіки України.

Завдання: визначення маркетингової стратегії як основи економічного розвитку підприємства; визначення видів маркетингових стратегій; методологічні підходи до побудови маркетингової стратегії та факторів, що впливають на цей процес; характеристика видів маркетингових стратегій розвитку підприємства; концептуальні принципи організації маркетингового стратегічного управління; інструменти здійснення управлінського впливу на реалізацію маркетингової стратегії підприємства.

Навчальні результати / досягнення: набуття майбутніми менеджерами первинних знань щодо основних питань стратегічного маркетингу, ефективної і раціональної організації стратегічного маркетингового управління підприємством.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

44 Страхування

Мета - оволодіння теорією і практикою страхування, набуття навиків фінансово-економічної роботи у сфері страхування.

Предмет: економічні відносини, що складаються у процесі передачі юридичними і фізичними особами за певну плату ризику матеріальних і фінансових втрат страховій організації, яка в разі настання обумовленої в договорі чи законодавстві події здійснює відповідні грошові виплати потерпілим.

Завдання: вивчення сутності страхування; формування теоретичних і практичних знань щодо порядку та процедури укладання страхових угод, організації роботи страхових компаній, умов надання страхових послуг з основних видів особового, майнового страхування, страхування відповідальності; засвоєння порядку визначення розмірів страхових премій та страхового відшкодування.

Навчальні результати / досягнення: аналізувати стан страхового ринку в Україні та визначати пріоритетні напрями його розвитку; виконувати розрахунки тарифів страхових платежів у майновому, особовому страхуванні, страхуванні відповідальності, а також суми страхових відшкодувань; укладати договори страхування; математично оцінювати необхідність перестрахування ризиків; визначити фінансову надійність страхової компанії.

45 Світова економічна історія

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з господарської діяльності людства в історичному розвитку, основних явищ і процесів матеріального виробництва, діяльності економічних організацій і установ, загальних закономірностей економічного життя.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція господарської діяльності народів від первісної доби до сучасності, що передбачає глибоке дослідження основних явищ і процесів всіх форм економічної діяльності людства, економічної політики провідних країн світу.

Завдання: усвідомлення і використання світового досвіду у всіх сферах економічного життя; дослідження суспільних явищ і процесів для передбачення подальшої еволюції світу; вивчення прогресивного досвіду людства і вирішення господарських проблем для передбачення і розв'язання проблем сьогодення; порівняння показників різних періодів розвитку країн світу для визначення історико-економічних процесів формування і розвитку виробництва; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історико-економічних процесів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші історико-економічні процеси.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

46 Економічна історія України

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з господарської діяльності в історичному розвитку України, основних явищ і процесів матеріального виробництва, діяльності економічних організацій і установ, загальних закономірностей економічного життя України.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є еволюція господарської діяльності від первісної доби до сучасності, що передбачає глибоке дослідження основних явищ і процесів

всіх форм економічної діяльності людства, економічної політики України.

Завдання: дослідження суспільних явищ і процесів для передбачення подальшого економічного розвитку України; порівняння показників різних періодів розвитку України для визначення історико-економічних процесів формування і розвитку виробництва; розширення світогляду людей, виховування і сприяння правильним підходам до оцінки найважливіших історико-економічних процесів.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші історико-економічні процеси.

47 Теорія економічного аналізу

Мета - засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності організацій, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Предмет: є діяльність суб'єктів господарювання, господарські явища і операції, виражені через систему економічної інформації.

Завдання: проведення економічного аналізу; набуття вмінь і навичок організації економічного аналізу на підприємстві; узагальнення знань щодо інформаційної бази економічного аналізу; формування вмінь і навичок аналізу доходів і витрат та фінансових результатів підприємства; висвітлення теоретико-методологічних та прикладних аспектів аналізу собівартості та рентабельності продукції і підприємства, трудових і матеріальних ресурсів; систематизація знань та практичних навичок аналізу фінансового стану підприємства.

Навчальні результати / досягнення: проводити дослідження змін економічних явищ і процесів на багатокритеріальній основі; робити обґрунтовані об'єктивні висновки та пропозиції за результатами проведених досліджень; знаходити найменш трудомісткі засоби й методи для вивчення кожної ситуації або проблеми з економіки; набути навички в оформленні аналітичних висновків на запит користувачів відповідно до стандартів аналітичного процесу; опанувати методику прогнозування результатів діяльності підприємства.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредити ECTS.

48 Інформаційна аналітика

Мета: формування у студентів комплексу необхідних теоретичних знань і практичних навичок з інформаційної аналітики, основних явищ і процесів сучасного інформаційного простору.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є визначення сутності та методів реалізації інформаційної аналітики в сучасному інформаційному просторі.

Завдання: усвідомлення і використання методик реалізації інформаційної аналітики на мікро- та макрорівнях у всіх сферах соціального життя; дослідження суспільних явищ і процесів в сфері інформаційних технологій; вивчення прогресивного досвіду людства і вирішення проблем сучасного інформаційного суспільства.

Навчальні результати / досягнення: : використовуючи відповідний дидактичний матеріал, навчально-методичну літературу, монографічні дослідження, нормативно-правову літературу оцінити найважливіші соціально-економічні процеси.

49 Комп'ютерні мережі і телекомунікації

Мета - удосконалити знання про програмне забезпечення та використання його у своїй

діяльності. **Предмет:** закономірності використання комп'ютерних мереж і комунікацій.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної обчислювальної техніки; застосування ЕОМ в емпіричних психологічних дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; архітектуру сучасних ПЕОМ; основні поняття операційної системи MS-DOS, роботу в середовищі MS-DOS; основи програмування на одній з мов високого рівня (бейсик або Паскаль).

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати арифметичні та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, підпрограми; вміння працювати з файлами, комп'ютерною графікою; редагувати тексти за допомогою ПЕОМ; використовувати програми комп'ютеризованого психологічного тестування та пакети програм аналізу даних.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

50 Застосування комп'ютерних технологій в економіці

Мета - удосконалити знання про програмне забезпечення та використання його у економічній діяльності.

Предмет: закономірності використання комп'ютерних технологій в економіці.

Завдання: надання студентам знань про структуру і можливості сучасної обчислювальної техніки в економіці; застосування ЕОМ в емпіричних економічних дослідженнях; поняття алгоритму та програми; властивості алгоритму; архітектуру сучасних ПЕОМ; основні поняття операційної системи MS-DOS; роботу в середовищі MS-DOS; основи програмування на одній з мов високого рівня (бейсик або Паскаль).

Навчальні результати / досягнення: вміння будувати арифметичні та логічні вирази, основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, підпрограми; вміння працювати з файлами, комп'ютерною графікою; редагувати тексти за допомогою ПЕОМ; використовувати програми комп'ютеризованого психологічного тестування та пакети програм аналізу даних в економіці.

ХІІ. Навчальні дисципліни, що виносяться на державну атестацію магістрів за спеціальністю 073 «Менеджмент»

- Менеджмент
- Маркетинг
- Управління персоналом
- Стратегічне управління
- Економіка і фінанси підприємства

-

**Керівник проектної групи:
Доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри
менеджменту і адміністрування
Члени проектної групи:**

А.О. Дегтяр

Кандидат економічних наук, доцент

О.О. Губарєв

Кандидат філософських наук, доцент

Г.В. Пшинка